

*Norske lønns- og arbeidsvilkår
i norske farvann og på norsk sokkel
- det vil alle tjene på*

Stian Grøthe

Direktør politikk og myndighetskontakt – Sjømannsorganisasjonene i Norge

26. oktober 2016

MARITIM NÆRING

- Størst etter olje og gass

- 185 milliarder i verdiskaping
- Nesten 120.000 tilsette
- Over 55 mrd. i skatt og avgift
- Sannsynlegvis verdas mest komplett maritime klynge

MOGLEG FORDI ME HAR NORSKE SJØFOLK!

Kaja Reegård og Jon Rogstad

Fra sjø til land

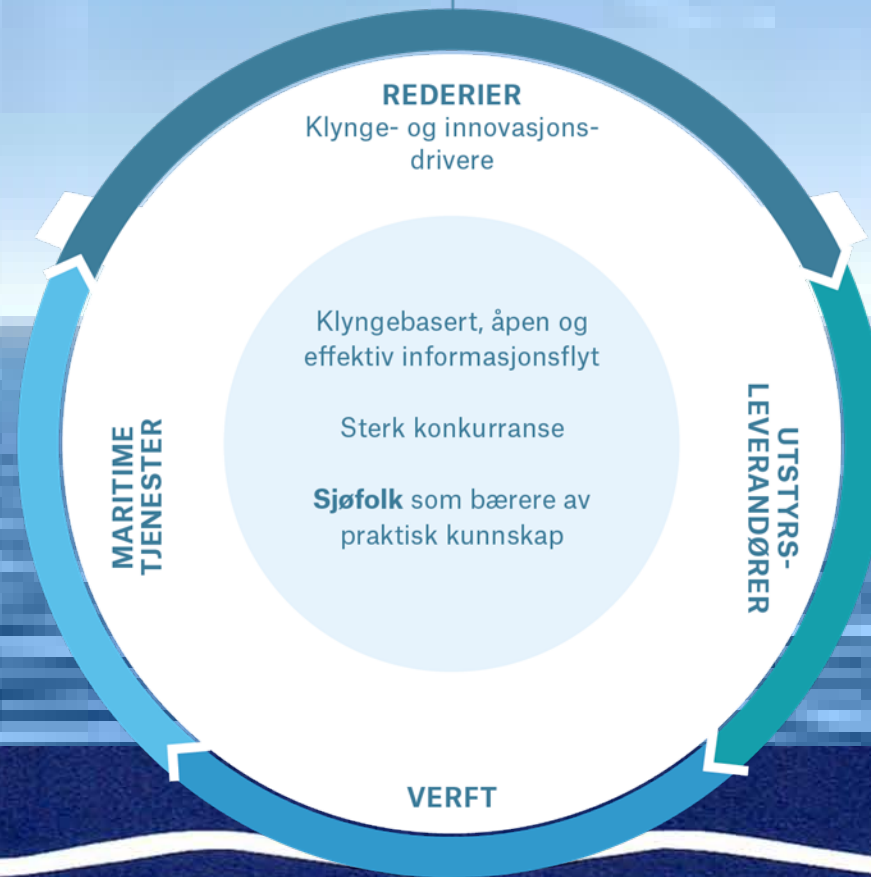
Betydningen av sjøbasert erfaring
i maritim næring fram mot 2020

Fafo

- Ansatte med erfaring fra sjø vurderes verdifullt for samtlige virksomhetsområder; rederier, verft, utstyrsprodusenter og tjenesteleverandører. Verdien synes imidlertid størst blant rederiene, der åtte av ti oppgir at slik erfaring er særlig avgjørende, mens betydningen er mindre blant utstyrsprodusenter og tjenesteleverandører.
- Praktisk erfaring i kombinasjon med teoretisk kunnskap synes å være slik de positive effektene oppstår. Dette kan dekkes dels i form av team med personer som har ulik kompetanse, dels ved at enkeltpersoner kombinerer erfaring og teoretisk skoling.
- Når det gjelder betydningen av hvilket fartsområde den ansatte har sin erfaring fra, finner vi ingen signifikante forskjeller mellom hvorvidt ansatte med erfaring fra deep sea, short sea eller offshore service er mest attraktive for virksomhetene.
- Sjøfolk som går i land spiller en sentral rolle for klyngedynamikken. Informantene beskriver dette som «at vi snakker samme språk og har felles referanseramme». Det avgjørende elementet med norske sjøfolk er at dette er en gruppe som tar seg jobb i Norge når de går i land.
- En rekke virksomheter oppgir stort behov for å rekruttere personer med erfaring fra sjø i tillegg til behov for å rekruttere ingeniører og annet personell med teknisk kompetanse.

REDERIENE er motoren i den maritime klyngen – norske sjøfolk bidrar med avgjørende erfaringsbasert kompetanse.

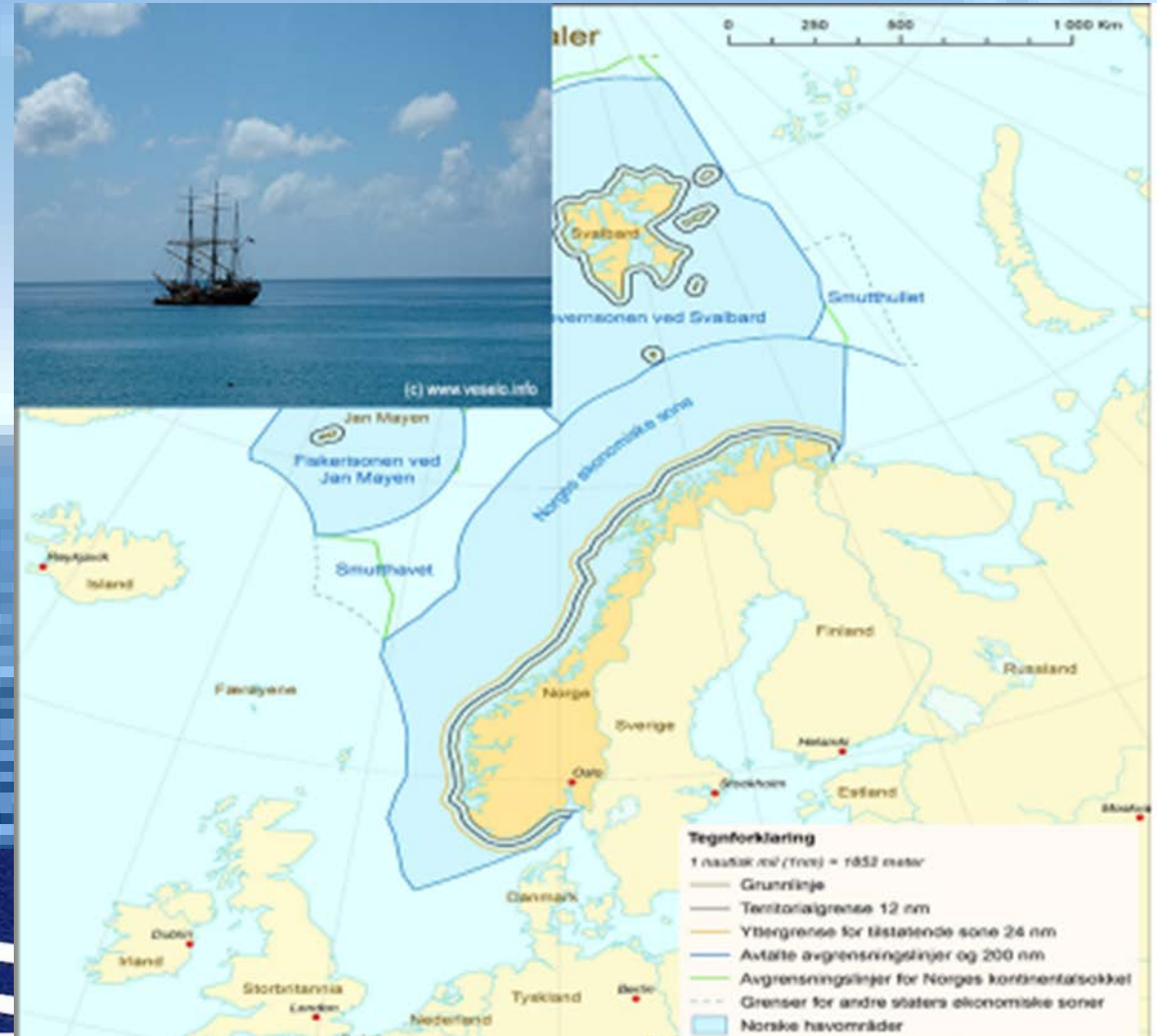

Den norske maritime
Klynge ?

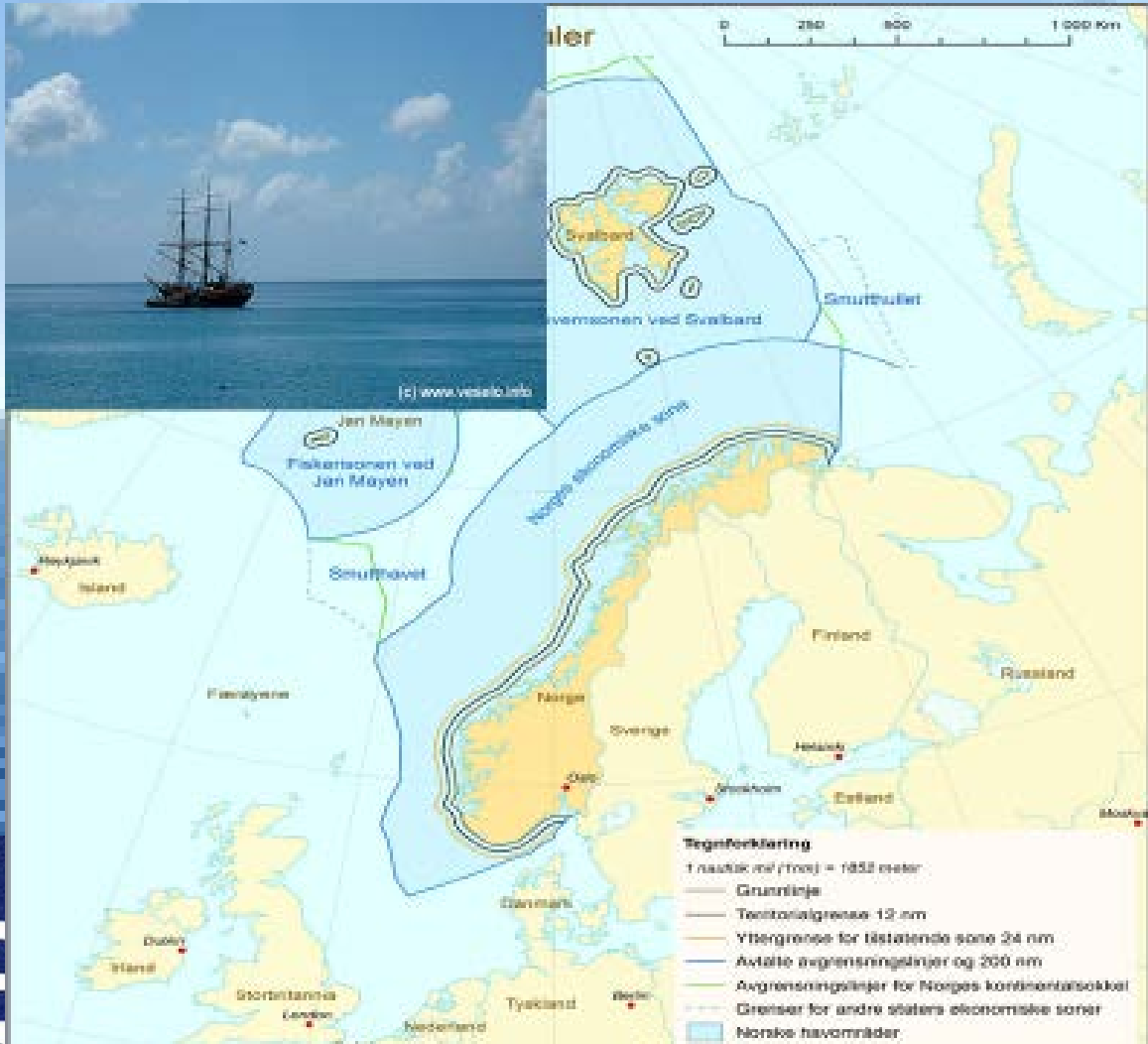
SJØMANNSORGANISASJONENE I NORGE

Norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann

- Like konkurransevilkår
  - Sikre sysselsetting
  - Motvirke sosial dumping
-
- Like regler uavhengig av flagg
-
- Uskyldig gjennomfart / tilfeldig anløp norsk havn

Hvem bestemmer?

Høyesterettsdom om lovvalg

- Norsk arbeidstaker
- Norsk arbeidsgiver
- Frakt mellom Bergen-Kirkenes
- Betalt skatt til Norge
- Norsk tariffavtale
- Flagg: Antigua Barbuda
- Avtale om lovvalg > uklar

Høyesterett: Flaggstatens regler, hvis ikke annet er avtalt.

Ergo: En gruppe arbeidstakere i Norge er ikke omfattet av norsk lov

55 skjevheter på norsk sokkel (utdrag av tabell)

Normer	NOR - flagg	EU - flagg	Bekvemmelighetsflagg	Arbeidsmiljø			
Lønnsvilkår				Tilrettelegging og organisering av arbeidet	✓	✓	✗
Norsk lønnsnivå	✓	✗	✗	Konsultasjon med de som har sitt arbeid om bord av alle sentrale spørsmål om helse, miljø og sikkerhet	✓	✓	✗
Rett til lønn ved sykdom utover 16 uker	✓	✗	✗	Informasjon til de som har sitt arbeid om bord om sikkerhets- og miljørisiko	✓	✓	✗
Rett til lønn ved sykdom som oppstår i fritiden	✓	✗	✗	Opplæring i sikkerhets- og miljøarbeid av de som har sitt arbeid om bord	✓	✓	✗
Lønnsgaranti ved arbeidsgivers konkurs	✓	✓	✗	Helsekontroll av alle som har sitt arbeid om bord	✓	✓	✗
Arbeidsvilkår				Påbud om bruk av personlig verneutstyr	✓	✓	✗
Turnusordning med jobb/fritid	✓	✗	✗	Krav til CE-merking for personlig verneutstyr	✓	✓	✗
Rett til fast ansettelse	✓	Betinget rett	✗	Kontroll og vedlikehold av arbeidsutstyr	✓	✓	✗
Rettigheter mellom arbeidsoppdrag	✓	✗	✗	Informasjon om farer ved bruk av arbeidsutstyr	✓	✓	✗
Krav til saklig grunn til oppsigelse	✓	✗	✗	Opplæring om bruk av arbeidsutstyr	✓	✓	✗
Krav til begrunnelse ved oppsigelse	✓	✗	✗	Krav til å velge verneombud	✓	✓	✗
Drøftingsrett før oppsigelse	✓	✗	✗	Verneombudets rett til midlertidig å stanse farlig arbeid	✓	✓	✗
Forhandlingsrett etter oppsigelse	✓	✗	✗	Plikten til å opprette verne- og miljøutvalg	✓	✓	✗
Oppsigelsesvern ved sykdom	✓	✗	✗	Krav til å sette av nødvendig tid til verneombudet til verne- og miljøarbeid	✓	✓	✗
Rettigheter ved virksomhetsoverdragelse	✓	✓	✗	Arbeidstakerens rett til å stanse farlig arbeid	✓	✓	✗
Rettigheter ved masseoppsigelse	✓	✓	✗	Tiltak for å unngå manuell håndtering av gjenstander	✓	✓	✗
Fortrinnsrett ved ny ansettelse	✓	✗	✗	Krav til bruk av sikkerhets- og verneutstyr ved særskilte arbeidsoperasjoner	✓	✓	✗
Likebehandling i arbeidslivet	✓	✓	✗	Særskilte krav til arbeid i høyden	✓	✓	✗
Medbestemmelse på arbeidsplassen	✓	✓	✗				
Rettigheter ved varsling om kritikkverdige forhold	✓	✗	✗				
Diskrimineringsvern/likebehandling							
Diskriminering pga. politisk syn, organisering mv.	✓	✓	✗				
Diskriminering pga. etnisitet, religion, opprinnelse	✓	✓	✗				